

Univerzitné vedecké parky a výskumné centrá na Slovensku: Príručka k úspechu

Autori:
Natália Cedzová (ISA, ÚV SR)
Veronika Rybanská (ISA, ÚV SR)

Názory vyjadrené v tomto dokumente sú názory autorov a nemusia nevyhnutne predstavovať oficiálnu pozíciu Úradu vlády Slovenskej republiky. Cieľom diskusných príspevkov ISA je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne témy.

Dokument neprešiel jazykovou úpravou.

Tento projekt je podporený z Operačného programu Efektívna verejná správa.

VYBUDOVANIE SIETE UNIVERZITNÝCH VEDECKÝCH PARKOV A VÝSKUMNÝCH CENTIER NA SLOVENSKU

Svetová ekonomika prechádza neustálymi zmenami. Čoraz rýchlejší technologický pokrok modifikuje dopyt po produktoch a službách a mení výrobné procesy ako aj štruktúru pracovného trhu. Aby bola krajina schopná efektívne odpovedať na tieto zmeny, je potrebné mať funkčné inovačné prostredie, ktoré podporuje nielen inovatívne produkty, ale aj inovátorov. Preto je dôležité nastaviť pravidlá a stimuly zo strany štátu tak, aby podporovali inovačnú schopnosť krajiny. Slovensko s týmto zámerom prostredníctvom Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu v roku 2013 predložilo výzvu na poskytnutie nenávratného finančného príspevku (NFP) na výstavbu univerzitných vedeckých parkov (UVP) a výskumných centier (VC). Cieľom poskytnutia špičkovej technológie bolo posilnenie inovačného prostredia premostením spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom.¹ Celkovo bolo do projektov UVP a VC investovaných vyše 400 miliónov EUR – identifikácia výdavkov sa nachádza v Tabuľke 1.

¹ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. (2013) Dostupné: <https://www.minedu.sk/10178-sk/priebezna-vyzva-vybudovanie-univerzitych-vedeckych-parkov-a-vyskumnych-centier-opatrenie-22/>

Felsenstein, D. 1994. University-related science parks – “seedbeds” or “enclaves” of innovation? *Technovation*, 14(2), p. 93 - 110.

² Najvyšší kontrolný úrad (2019) Záverečná správa: vedecké parky a výskumné centrá. Dostupné: [https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1407476/Vedecke+parky+/-](https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1407476/Vedecke+parky+/)

Tabuľka 1 Prehľad výšky jednotlivých druhov výdavkov na zrealizované projekty²

Jednotlivé druhy výdavkov	Suma (v EUR)
Realizácia nových stavieb	128 398 000
Rekonštrukcie	41 927 000
Zariadenie a vybavenie	217 452 000
Osobné výdavky (mzdy, odvody)	24 451 000
Publicita a informovanosť	175 000
Ostatné nepriame výdavky	3 655 000
SPOLU	416 061 000

Zdroj: NKÚ.

Napriek výške investícií do UVP a VC, sa miera spolupráce medzi súkromným a štátnym sektorom zásadne nezmenila.³ Navyše, podľa správy Najvyššieho kontrolného úradu⁴ (NKÚ) UVP a VC nemali vypracované stratégie finančnej udržateľnosti. Správa podotýka, že: „Chýbajúce financie na vedu v oblasti štrukturálnych fondov (zrušením či pozastavením výziev) však neumožňujú rozvoj parkov v takom rozsahu, aby zvýšili šance na presadenie sa v rámci európskeho vedeckého priestoru v súčasnosti, ako aj po dobe udržateľnosti projektov.“ (NKÚ 2019, str. 7). Počas kontroly sa tiež zistilo niekoľko porušení zmluvy o NFP: vo vedeckom parku TECHNICOM Technickej univerzity v Košiciach bolo využívaných len 40,78 % vybudovanej infraštruktúry; vedecký park Univerzity Komenského v Bratislave uzatvoril 8 nájomných zmlúv, ktoré boli v rozpore so zmluvou o NFP;

[+zaverecna+sprava.pdf/17b774ac-251f-46a0-902e-1ab323d867b9](#)

³ European Innovation Scoreboard. (2019) Dostupné:

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/35910>

⁴ Najvyšší kontrolný úrad (2019) Záverečná správa: vedecké parky a výskumné centrá. Dostupné: <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1407476/Vedecke+parky+/-+zaverecna+sprava.pdf/17b774ac-251f-46a0-902e-1ab323d867b9>

vedecký park Žilinskej univerzity vyčíslil čistý príjem, ktorý neodviedol poskytovateľovi NFP, a nesplnil merateľné ukazovatele; a vedecký park Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach využíval len jedno poschodie z ôsmich vybudovaných. Podľa správy bolo dokopy identifikovaných celkovo 3,99 miliónov EUR neoprávnených výdavkov.⁵ Navyše, zadovážanú finančne nákladnú infraštruktúru, ktorou univerzity už viac ako sedem rokov disponujú, nie je možné efektívne využívať a teda sa stáva obsolentnou a zbytočnou.⁶

Tento komentár sa zaoberá tým, ako by v ideálnej situácii UVP a VC mohli fungovať, a identifikuje komponenty a kompetencie potrebné na to aby sa aktívne podieľali na zvýšení schopnosti krajiny inovovať. Komentár tiež predstavuje opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie budúceho úspešného fungovania UVP a VC, aby investície štátu do zlepšenia inovačného prostredia v krajine neboli zbytočné.⁷ Súčasná situácia v slovenských UVP a VC bola definovaná prostredníctvom štruktúrovaných

rozhovorov s predstaviteľmi týchto inštitúcií⁸, ktorí, okrem iného, poukázali aj na nedostatky a problémy sťažujúce ich fungovanie. Návrhy a odporúčania na podporu vybudovaných infraštruktúr na Slovensku boli formulované prostredníctvom využitia *best practice* príkladov z iných krajín, kde UVP a VC úspešne fungujú, sú finančne udržateľné, a plnia ciele, s ktorými boli vybudované.

PREDPOKLADY ÚSPECHU UNIVERZITNÝCH VEDECKÝCH PARKOV A VÝSKUMNÝCH CENTIER

Vo výzve o NFP bol pre UVP a VC zadaný zoznam merateľných ukazovateľov, z ktorého si jednotlivé parky a centrá mohli vybrať tie, ktoré budú počas svojho pôsobenia napĺňať.⁹ Tieto ukazovatele zároveň slúžili ako merateľné indikátory pre úspešné využívanie Operačného programu výskum a vývoj (OP VaV), a Operačného programu výskum a inovácie (OP VaI).¹⁰ Podľa správy NKÚ však definované ročné ukazovatele nie sú vhodné pre UVP a VC, a nereprezentujú ich úspešné fungovanie.¹¹ Práve naopak, táto

⁵ Najvyšší kontrolný úrad (2019) Záverečná správa: vedecké parky a výskumné centrá. Dostupné: <https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1407476/Vedecke+parky+-+zaverecna+sprava.pdf/17b774ac-251f-46a0-902e-1ab323d867b9>

⁶ Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

⁷ Prijímatelia NFP sa zaväzovali na finančné zabezpečenie parku počas doby udržateľnosti. V prípade, že výška NFP bola 95%, inštitúcia nemohla univerzitný vedecký park alebo výskumné centrum financovať z hospodárskej činnosti po dobu 5 rokov. UVP a VC budované v druhej fáze mali možnosť vykonávať hospodársku činnosť do 20%

ročnej kapacity už počas 5 ročnej doby udržateľnosti.

⁸ Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

⁹ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. (2013) Dostupné: <https://www.minedu.sk/10178-sk/priebezna-vyzva-vybudovanie-univerzitnych-vedeckych-parkov-a-vyskumnych-centier-opatrenie-22/>

¹⁰ Hodnotenie výskumno-vývojového inovačného potenciálu SR. (2020) Dostupné: <https://www.opvai.sk/media/101370/hodnotenie-vi-potencialu-zaver-sprava.pdf>

¹¹ Najvyšší kontrolný úrad (2019) Záverečná správa: vedecké parky a výskumné centrá. Dostupné:

správa identifikovala značné nedostatky vo finančnom zabezpečení UVP a VC, ktoré nedisponovali dostatočnými prostriedkami na úspešné prekonanie 5-ročnej doby udržateľnosti stanovenej zmluvou o NFP. Úrad taktiež poukázal na viacero porušení zmluvy o NFP, ako napríklad prenájom priestorov UVP/VC, prenájom príslušenstva súkromným spoločnostiam, alebo tvorba zisku. Problémy vo finančnej udržateľnosti UVP a VC identifikované v správe NKÚ a štúdiu ISA¹² by však mali byť v blízkej budúcnosti minimalizované (alebo aspoň zmiernené), nakoľko sa mnohým UVP a VC čoskoro končí doba udržateľnosti, teda sa otvorí možnosť hospodárskej činnosti so súkromným sektorom. V Tabuľke 2 je prezentovaný zoznam identifikovaných vlastností úspešných UVP vo svete, ktoré dospeli k finančnej samostatnosti. Tabuľka zároveň uvádza, ako v súčasnosti tieto ukazovatele splňajú UVP a VC vybudované na Slovensku.

Tabuľka 2 Pozorované vlastnosti úspešných vedeckých parkov vo svete¹³, a miera výskytu (vysoká/ stredná/ nízka) týchto vlastností v UVP a VC na Slovensku¹⁴

	Vysoká	Stredná	Nízka
Podporné legislatívne prostredie			X
Vysoká úroveň vedy a výskumu		X	
Skúsený personál		X	
Schopnosť prilákať pracovnú silu			X
Efektívne siete kontaktov			X
Priestory a infraštruktúra	X		
Podporné služby		X	
Podnikateľská kultúra			X
Prostredie podporujúce vznik firiem			X
Finančné príležitosti			X

Zdroj: štruktúrované rozhovory s predstaviteľmi UVP a VC na Slovensku

Otázkou teda je, či je možné, aby už existujúce UVP a VC na Slovensku tiež dosiahli finančnú udržateľnosť a zároveň naplnili ciele, s ktorými boli vybudované.

<https://www.nku.gov.sk/documents/10157/1407476/Vedecke+parky+-+zaverecna+sprava.pdf/17b774ac-251f-46a0-902e-1ab323d867b9>

¹² Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

¹³ Saublens et al. (2007) *Regional Research Intensive Clusters and Science Parks*. Dostupné: https://ec.europa.eu/research/regions/pdf/publications/sc_park.pdf

Informácie v tabuľke boli vyplnené na základe štrukturovaných rozhovorov vykonaných s predstaviteľmi 13 vedeckých parkov

a výskumných centier na Slovensku vybudovaných z výzvy MŠVVaŠ v roku 2013:

Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

¹⁴ Informácie v tabuľke boli vyplnené na základe štrukturovaných rozhovorov vykonaných s predstaviteľmi 13 vedeckých parkov a výskumných centier na Slovensku vybudovaných z výzvy MŠVVaŠ v roku 2013:

Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

Podporné legislatívne prostredie: Politiky a regulácie

Základom úspešného fungovania inštitúcií regulovaných štátom je, aby politiky a regulácie zaoberajúce sa týmito inštitúciami naplno podporovali ich fungovanie. Aj keď tento cieľ politik a regulácií je jasný, jeho uplatňovanie nebýva jednoduché. Objekty týchto opatrení môžu byť niekedy až príliš regulované (overregulation), čo môže spôsobiť nevôľu pokračovať alebo začať nejakú aktivitu (napr. otváranie malých a stredných podnikov v prípade príliš reštriktívnych zákonov). Taktiež sa môže stať aj pravý opak: pravidlá nie sú dostatočné na to, aby zahrnuli komplexné fungovanie svojho objektu (underregulation; napr. politiky, ktoré podceňujú komplexnosť problému užívania škodlivých látok). Navyše, niektoré oblasti zasahujú viacero sektorov, a preto si vyžadujú „zladenie“ pravidiel. To je aj prípad úspechu UVP a VC. Tieto inštitúcie spadajú pod verejnú správu, majú však za úlohu rozvinúť spoluprácu so súkromným sektorom, ktorý podlieha odlišným reguláciám a požiadavkám trhu, čo spôsobuje komplikácie pri snahe o spoluprácu.¹⁵ Kým teda napríklad v rámci UVP prejde verejné obstarávanie ohľadom predaja produktu, súkromná firma si v snahe zamedziť ušlému zisku radšej nájde

iného partnera. Politiky a regulácie usmerňujúce fungovanie UVP a VC by teda mali mať štruktúru, ktorá podporuje nielen výskum a inovácie, ale aj vytváranie fungujúcej siete vzťahov medzi inštitúciami rôzneho charakteru. Akademické inštitúcie by sa tak stali výhodnou voľbou pre výskum súkromných spoločností.

Vysoká úroveň vedy a výskumu

Keďže UVP a VC boli vybudované na základe žiadostí predstavujúcich prvotriedne výskumné projekty a zámery, a boli vybavené špičkovou infraštruktúrou, očakáva sa od nich veda a výskum na dlhodobu vysokej úrovni. Univerzity by mali svojich zamestnancov motivovať práve k vykonávaniu výskumu, publikovania výsledkov a rozvíjania vedeckej spolupráce. Čas týchto zamestnancov je v súčasnosti často preplnený aktivitami, ktoré s výskumom nesúvisia (vypisovanie a vyplňovanie rôznych žiadostí, povolení, prihlášok).¹⁶ Navyše, v snahe dosiahnuť konkurenčné platy má mnoho akademických zamestnancov viacero úväzkov, čo v konečnom dôsledku môže pôsobiť kontraproduktívne, pretože akademikom neostáva dostatok času a motivácie na vybudovanie kvalitných akademických pracovísk.¹⁷

¹⁵ Aghion, P., Dewatripont, M. & Stein, J.C. (2008). Academic freedom, private-sector focus, and the process of innovation, *RAND Journal of Economics*, 39(3), 617-635.

Grimpe, C. & Hussinger, K. (2008). Formal and Informal Technology Transfer from Academia to Industry: Complementarity Effects and Innovation Performance (ZEW Discussion Paper No. 08-080), *SSRN Electronic Journal*, 10.2139/ssrn.1283685.

Salter, A., Brunnel, J., & D'Este (2009). Investigating the factors that diminish the barriers to university–industry collaboration, *Research Policy*, 39(7), 858-868.

¹⁶ Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

¹⁷ Ackers, L. & Gill, B. (2008). *Moving people and knowledge: Scientific mobility in an enlarging*

Ľudské zdroje a siete kontaktov

Skúsený personál

Každú inštitúciu tvoria jej zamestnanci. Hoci akademické inštitúcie vďačia za svoje fungovanie vo vysokej miere rôznym administratívnym pracovníkom, sú to práve tí vedecí, ktorí tvoria a udržujú úroveň akademických inštitúcií. Títo pracovníci by teda mali byť motivovaní k činnosti v rámci vedy a výskumu, a zároveň podporovaní v dopĺňaní a obnovovaní svojich poznatkov.¹⁸ Samozrejmosťou pre zamestnancov inštitúcií ako UVP a VC by teda malo byť nielen samoštúdium v rámci zveľaďovania svojich schopností a vedomostí, ale aj účasť na školeniach, či konferenciách umožňujúcich efektívne fungovanie vo svojom odbore. Navyše, štatistiky dlhodobou poukazujú na vysoký priemerný vek výskumníkov na Slovensku a nedostatočný počet doktorandov v potrebných vedných oblastiach.¹⁹ Ak nespomalíme odliv mozgov, slovenská vedecká oblasť sa môže rapídne zmenšiť a mnohé odbory zaniknúť.

Schopnosť zaujať a prilákať nový personál

Schopnosť akademickej inštitúcie prilákať nový, talentovaný personál vyplýva nielen z kvality vedeckej práce, ale tiež možností, ktoré svojim zamestnancom ponúka.

European Union. Edward Elgar Publishing, ISBN: 978 1 84376 985 9

¹⁸ Elley, Wellington, Pitts & Biggs. (2012) *Becoming a successful early career researcher*. Routledge: London.

¹⁹ OECD (2019) *OECD Economic Surveys: Slovak Republic*. Dostupné: <https://www.oecd.org/economy/surveys/Slovak-Republic-2019-OECD-economic-survey-overview.pdf>

V ideálnom prípade dokáže akademická inštitúcia novým zamestnancom poskytnúť dostatočnú podporu na rozvíjanie svojich schopností na jednej strane, ale aj dostatočnú slobodu na vykonávanie vedecko-výskumných aktivít prosievajúcich k budovaniu individuálnej kariéry. Okrem dostatočnej slobody a príležitostí v rámci výkonu povolania môže byť rozhodujúce aj kvalitné vybavenie a priestory, ale aj atraktívne prostredie pre život (keďže ľudia často prichádzajú z iných miest či krajín). Hoci príslušenstvo bolo v priestoroch UVP a VC zabezpečené, platové triedy výskumných pracovníkov ostali rovnaké, teda stále nižšie v porovnaní s výskumnými inštitúciami v iných európskych krajinách.²⁰

Efektívne siete kontaktov

Akademické inštitúcie, vrátane UVP a VC, by medzi sebou mali rozvíjať sieť kontaktov, ktorá im umožňuje zvyšovať kvalitu a potenciál svojich vedecko-výskumných aktivít, a zvyšuje ich šance na nie len domáci, ale aj zahraničný úspech. Vytváranie efektívnych sietí kontaktov nielen v rámci akademického, ale aj súkromného sektora, navyše umožňuje vytváranie základu pre spoluprácu, ktorá potenciálne môže viesť k inovatívnym riešeniam.²¹ Ak sa napríklad dve inštitúcie zaoberajú rovnakou oblasťou, zdieľanie

²⁰ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. (2020) *Platové tarify pedagogických zamestnancov*. Dostupné:

<https://www.minedu.sk/data/att/15521.pdf>

²¹ Salavisa and Fontes. (2012) *Social networks, innovation and the knowledge economy*. Dostupné: https://www.researchgate.net/publication/287260348_Social_networks_innovation_and_the_knowledge_economy

priestorov, infraštruktúry a ľudského kapitálu môže byť nápomocné nielen pri napredovaní vo výskume, ale aj v získavaní grantov a finančných príspevkov nevyhnutných na udržiavanie výskumného prostredia, a na budovanie mena akademických inštitúcií a ich následného uplatnenia sa na svetovom poli vedy a výskumu. Nové výskumné projekty, rozmanité vedecké výstupy v podobe článkov, štúdií, konferencií a workshopov by mali byť pre UVP a VC štandardom.

Priestory a infraštruktúra

Hoci UVP a VC sú spravidla vybavené špičkovou infraštruktúrou, ktorá je jedným z predpokladov vykonávania výskumu na svetovej úrovni, jej využitie nemusí vždy zodpovedať potenciálu, ktorý ponúka. Organizácia a fungovanie UVP a VC by mala sprostredkovať efektívne komunikačné siete, čím by sa zabezpečila interakcia medzi vedcami a výskumníkmi pracujúcimi na rôznych projektoch. Takýto druh interakcie je často predpokladom pre vznik nových, inovačných výskumných projektov, a zabezpečil by tiež budovanie medziľudských vzťahov prospievajúcich k uspokojivému pracovnému prostrediu.²² Priestory UVP a VC by tiež mali byť vybavené funkčnými inkubátormi pre začínajúce firmy a študentov, ktorí chcú svoju prácu na univerzite časom preniesť do praxe. Problémom v prípade UVP a VC na Slovensku je, že výnimočné vybavenie UVP a VC si vyžadovalo veľké finančné

investície. Avšak aj oprava a údržba vybavenia a prístrojov si vyžaduje nemalé finančné prostriedky, ktoré akademickým inštitúciám počas doby udržateľnosti chýbali. Dôsledkom tohto je pravdepodobné, že UVP a VC budú po uplynutí doby udržateľnosti potrebovať dodatočné financovanie na obnovu priestorov a príslušenstva.²³

Podporné služby

Akademickí pracovníci sú na úkor svojej práce veľmi často zaťažovaní aktivitami, ktoré nie sú nevyhnutne spojené s ich výskumnou činnosťou. Napriek tomu sú však tieto aktivity kľúčové pre rozvoj vedy a výskumu v danej inštitúcií. Patria sem aktivity ako písanie grantov, žiadostí o patenty, prijímanie nových zamestnancov, či právne záležitosti súvisiace s vykonávaním výskumu. Všetky tieto aktivity si vyžadujú značné množstvo času, ale aj vedomostí a skúseností. Napríklad písanie grantov si vyžaduje schopnosť efektívne vysvetliť výskumný projekt na relatívne malom priestore, a zároveň presvedčiť agentúru poskytujúcu finančné prostriedky o dôležitosti a uskutočniteľnosti projektu. Keďže veľa výskumných grantov je zahraničných, vyžadujú si dobrú znalosť anglického jazyka. Situácia je ešte komplikovanejšia v prípade patentovania a duševného vlastníctva, ktoré si vyžaduje znalosť zákonov, ale tiež situácie na trhu. Nevyhnutnosťou úspešného UVP alebo VC

²² Salter, A., Brunnel, J., & D'Este (2009). Investigating the factors that diminish the barriers to university–industry collaboration, *Research Policy*, 39(7), 858-868.

²³ Cedzová, N. & Rybanská, V. (2019) „Spolupráca medzi akademickým a privátnym sektorom: efektívna cesta k inováciám?“

sú teda aj podporné pracoviská poskytujúce akademikom rôzne služby a poradenstvo zabezpečujúce plynulý chod a budovanie finančných a podnikateľských príležitostí.

Podporovanie podnikania a spolupráce so súkromným sektorom

Podnikateľská kultúra

Najväčším prínosom vedcov pôsobiacich v akademických inštitúciách sú ich technické vedomosti a schopnosť poskytnúť kvalitný výskum, ktorý je základom pre inovácie. Ich výskumná línia je pritom založená do veľkej miery na ich slobodnom výbere, bez ohľadu na dopyt na trhu. Z tohto dôvodu vedcom v akademickom sektore často chýbajú obchodné zručnosti a preto nemusia byť schopní urobiť inováciu komerčne úspešnou.²⁴ Vzhľadom na ciele, s ktorými boli vybudované UVP VC je však predpokladom ich úspešného fungovania aj určitý zmysel pre obchodovanie – komerčné aktivity. Akademická inštitúcia, v rámci ktorej UVP a VC pôsobia, by teda mala zabezpečiť podporu podnikateľskej kultúry – a to aj napriek tomu, že takéto aktivity nie sú pre akademické inštitúcie bežné – formou podporných pracovísk a rozvíjania spolupráce so súkromným sektorom, a tiež formou podporovania študentov k výskumu a vývoju riešení pre prax.

²⁴ Aghion, P., Dewatripont, M. & Stein, J.C. (2008). Academic freedom, private-sector focus, and the process of innovation, *RAND Journal of Economics*, 39(3), 617-635.

²⁵ OECD.(1998) „The OECD Job Strategy: Fostering Entrepreneurship“ Dostupné: <https://books.google.sk/books?id=FIWAgAAQBA>

Prostredie podporujúce vznik firiem

V rámci podpory efektívneho fungovania UVP a VC by tieto inštitúcie mali vytvoriť aj podporné prostredie pre vznik start-up a spin-off firiem, kde študenti alebo externé firmy môžu rozvíjať svoje pracovné aktivity.²⁵ Pri pestovaní takejto kultúry časom bývalé start-up a spin-off firmy môžu slúžiť ako príklady, a ich zakladatelia ako mentori tých začínajúcich. Takáto kultúra je tiež dobrým spôsobom, ako zabezpečiť sieť vzťahov a spoluprácu so súkromným sektorom. Navyše, zisk vytvorený týmito spoločnosťami by bol aspoň čiastočne odvádzaný UVP/VC, čím by prispieval k ich finančnej nezávislosti.

Finančné príležitosti

Podpora podnikateľskej kultúry, zakladanie start-up a spin-off firiem, a spolupráca so súkromným sektorom predstavujú pre univerzitné vedecké parky a výskumné centrá výhodný kapitál a finančné príležitosti. Hoci akademické inštitúcie sú ideálne na výskum a vývoj nápadov a inovácií, súkromný sektor je viac zameraný na zisk. Ľudia pracujúci v privátnom sektore sú viac zameraní na oblasti komercializácie a predaja produktu alebo nápadu, ako aj na zhodnotenie súčasných trhových podmienok a dopytu po produkte alebo nápade. Kooperácia UVP a VC s neverejným sektorom teda môže so sebou priniesť finančný kapitál využiteľný nie len na platy zamestnancov, ale aj ako

[J&pg=PA262&lpg=PA262&dq=successful+science+parks&source=bl&ots=ET56Mrcq9L&sig=ACfU3U0M7W1-k_7OxR3VnSMIgHeBeVmEpA&hl=sk&sa=X&ved=2ahUKEwi78YXolMfpAhVB2qQKHamUD6l4ChDoATAAegQIChAB#v=onepage&q=successful%20science%20parks&f=false](https://www.researchgate.net/publication/309111111_Successful_Science_Parks_and_Universities)

